

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESADESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
 6 luni 20 „
 3 luni 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, **CALEA RAHOVEI—5**
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Poate judecătorul de instrucție să întindă inculparea în cursul instrucției? de d-l C. Orănescu.

JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație, secțiuni-unite: *Ministerul finanțelor ca Constantin I. Cionea;*

Idem: *N. Mușat ș. a (corecțional);*

Idem: *N. Grassiany cu Oscar Fucht;*

Trib. R.-Sărat: *Avocatul N. Mihăilescu ca apelant și recurent în contra procesului-verbal prin care judecătorul col. R.-Sărat la condamnat la 40 lei amendă în baza articolului 80 din legea judecătorilor de ocoale;*

Poate judecătorul de instrucție să întindă inculparea în cursul instrucției?

O foarte importantă chestiune de drept s'a discutat acum câțiva ani prin revistele noastre de drept cu privire la oficiul magistraților de parchet, procuror și instructor, discuțiune asupra căreia distinsul profesor dela Facultatea de drept din București, d-l Tanoviceanu*) a revenit de vreo două ori, susținând cu convingerea dela început punctul său de vedere. E vorba de a se ști dacă magistratul instructor în timpul cercetărilor sale, poate ex-officio, să întindă inculparea și la alte persoane și pentru alte fapte decât acele cuprinse în rechizitorul procurorului. Se face o apropiere între această chestie și dreptul judecătorului de instrucție de a se investi singur în cazurile de flagrant delict, principiu pus în art. 56 din proc. penală. Vom vedea în concluziunile noastre că nu e vorba de un acelaș principiu, ci de o regulă și de o excepție.

Chestiunea are o mare importanță nu numai principială, dar e de o mare însemnătate practică. La noi Camera de punere sub acuzare din București cu decizia No. 23/905 și cu o altă decizie din 10 Ianuarie 1908 s'a pronunțat afirmativ, recunoscând dreptul judecătorului de instrucție ca într-o afacere cu care a fost sesizat să întindă

inculparea și la alte persoane decât acele prevăzute în rechizitor.

D-l Tanoviceanu cu ocazia ambelor decizii ocupându-se de ele, rămâne la punctul său de vedere combatând decizia Curții și soluția identică a doctrinei franceze. Cu toate că pentru soluția afirmativă avem întreaga doctrină franceză și jurisprudența noastră, d-l Tanoviceanu a adus atâtea argumente în sprijinul părerii d-sale, în cât e greu a te ralia la un sistem sau altul. Această dificultate am avut-o și eu în vre-o două spețe ce mi s'au prezentat.

Imi permit a reda aci modestele mele păreri în această delicată chestiune, în care dacă nu voi aduce noi argumente de principiu, voi încerca o altă demonstrație a principiilor discutate. Argumentele de bază ale discuțiunii se reazimă pe separațiunea acuzării de instrucție, căreia i se dă un caracter absolut și pe calificarea juridică a rechizitorului, dacă el investește pe judecător, pentru cercetarea unui fapt, sau urmărirea unor persoane.

Nu e necesar a reaminti aci atribuțiunile celor doi magistrați de parchet, dar pentru logica discuțiunii va trebui să fixăm câteva principii cari vor ajuta în sistematizarea argumentărei. Orice judecată penală cuprinde trei faze: acuzarea care e precedată de urmărire și o implică, adunarea probelor și judecata. E fără interes a face aci istoricul acestor trei funcțiuni. E destul a aminti, că dacă au fost timpuri, când ele s'au contopit pe capul unei singure persoane când «chaque juge était son procureur général» evoluția dreptului cu individualismul dominant, și ca o garantare a libertății individuale, le-a despărțit cu încetul dându-le imperecheri diferite. Separația completă și generală a acestor atribuțiuni nu s'a putut face și astăzi chiar normele de organizare judecătorească le dosează amestecându-le în anumite cazuri. Cea-ce s'a căutat să se separe în mod complet, și acesta e un principiu câștigat pentru

*) Vezi *Curierul Judiciar*, No. 42 și 45/905 și 36/908.

organizarea judecătorească în materie de crime și delict, e funcțiunea de acuzator și de judecător, înlăturându-se principiul pericolului libertății individuale «simul accusator et iudex». Această incompatibilitate e așa de esențială, ca cu toate că n'o găsim în materie de contravențiuni, ea se pare că ține de natura intimă a justiției.

Nu tot așa de absolut și de exclusiv e principiul judecării și acel al adunării probelor și calificării faptelor, precum și acel al acuzării și adunării probelor. Pentru a generaliza într'un principiu, am putea spune, că separația acuzării de judecată ține de esența organizării judecătorești, pe când a instrucției de judecată și a acuzării de instrucție, de natura ei. Pentru aceasta, în materie corecțională, instanțele de judecată pot fi investite și de plângeri directe, iar la contravențiuni se poate contopi urmărirea, acuzarea și judecata.

Chestiunea e mai delicată când e vorba de separația dintre acuzare și instrucție în materie de crime și delict, și precizarea acestor principii s'a făcut mai greu din cauza multor puncte de contact pe care le are și cari le îndreptează ca scop în aceeași direcție.

Pentru întâia oară separație între acuzare și instrucție se face prin ordonanța de la Villers-Coterets (1539) pentru a fi contopite iarăși prin legea din 16 Sept. 1791 și despartite sub scutul a anumite garanții prin codul de proc. crimin. din 1808.

Legiuirile noastre vechi poartă și ele urmele acestor variațiuni, pentru că odată cu introducerea actualului cod de procedură criminală la 1864 sa admitem sistemul francez al separării acuzării de instrucție.

Este această separație completă? Răspundem fără ezitare, nu. Pentru aceasta cităm cu titlu de exemplu art. 56 din proc. penală, când e necontestat că judecătorul de instrucție se poate investi în acuzator și art. 58 discutabil în nuanța lui. În sens invers avem imixiunea procurorului în atribuțiunile judecătorului de instrucție. Prin art. 54, 311 și 313 din proc. penală judecătorii de instrucție sunt puși sub supravegherea Procurorilor generali ai Curților de apel. Și sa nu credem că acest control e numai administrativ, o prerogativă disciplinară. Doctrina franceză și la noi distinsul jurisconsult d-l Dissescu într'un studiu publicat în *Dreptul* din 1903, discută chestiunea cu multă fineață și, deși în principiu recunoaște ceva, pare că se teme de o soluție categorică.

Înlăturând părerea lui Mangin care diferențiază pe instructor și procuror față de Procurorul-general prin aceea că cel dintâi îi poate discuta ordinele și nu înfrânge, procurorul nici nu le poate

discuta. De asemenea înlătură părerea lui Carnot, care susține că, în cazurile de flagrant delict, instructorul e un delegat al Procurorului-general față de care în acele cazuri se găsește în situația procurorului, și conchide de acord cu toată doctrina franceză, că Procurorul-general nu poate interveni să dirige pe instructor în actele sale, să provoace instrucția într'un sens, sau să o îndrepte în altul. Dar se spune, — de sigur ca o consecință a textelor citate, — că Procurorul-general e dator «să împiedice neglijențele și abuzurile posibile».

Oricât de nevinovate s'ar părea aceste texte, a căror utilitate e necontestată, nu trebuie să credem că acest control se face magistratului instructor numai în calitatea lui de agent de poliție judiciară și intervențiunea de a se împiedica abuzuri și neglijențe e referitoare și la atribuțiunile de instructor, căci legea nu distinge, și cu ocazia exercițiilor lor, pe cari le va controla, poate da și avertismente disciplinare ne spune art. 313. De unde se va scoate constatarea acestor abuzuri și neglijențe dacă nu din cercetarea acțiunii instructorului și aprecierii ei, care se poate face nu numai urmărind interogatoriile și marturiile și a le dirige, cea-ce de sigur nu e posibil, dar și alte măsuri preparatorii cari țin de complexul instrucției. De altfel e și greu a diferenția complet, unde se termină funcțiunea instructorului, ca agent de poliție judiciară pentru a limita aci amestecul Procurorului-general, și unde începe aceea de instructor propriu zis, căci practica adesea le contopește în aplicarea lor. Aceasta cu atât mai mult cu cât instructorul ca ofițer de poliție judiciară nu e un delegat, el exercită aceste atribuțiuni în virtutea autorității care îi este proprie, în virtutea funcțiunii sale judiciare. Legea, spune F. Hélie, nu i-a atribuit puteri noi punându-l printre ofițerii de poliție judiciară ci i-a recunoscut o putere care e în el.

Dar procurorul în exercițiul lui de urmăritor nu adună și el probe? Pentru că el să dea curs unei acțiuni publice, nu e suficient să primească o plângere sau o denunțare și să rechiziționeze. El face cercetări, adună primele probe, direct sau prin agenții de poliție judiciară odată cu descoperirea. Nu este un simplu înregistrator al plângerilor, un oficiu de transmitere.

Și care este principiul fundamental al acțiunii publice? El are difuziunea suveranității, ne spune d-l Dissescu. Cine o pune în mișcare? Art. 1 din Codul penal ne răspunde, Ministerul public, reprezentant al intereselor sociale generale. Și ca un corolar necesar și acei ce ca agregat social sunt reprezentați de Ministerul public, persoanele vătămate ne spune art. 60 din proc. pen., prin plângeri adresate direct instanțelor de judecată

și chiar judecătorului de instrucție, precum și acesta direct în cazurile de flagrant delict. Acest drept îl mai are și Camera de punere sub acuzare prin art. 230 din proc. pen. care spune că înainte de a se pronunța, ea poate ordona și urmărirea, după cum poate dispune să se aducă și alte probe, îndeplinind astfel un oficiu mixt de acuzare și instrucție.

Iată, repet, că ortodoxismul principiului separării acuzării de instrucție nu e așa de riguros. E atins printr'un amestec puțin ordonat, ceea ce nu înseamnă că e desființat. El trăiește cu excepțiunile ce le consacră legea și nici regula nici excepțiunile nu trebuiesc întinse dincolo de cerințele legii și ale practicii atât cât sunt de acord.

Procurorul, spune Casația franceză prin mai multe decisiuni vechi, nu primește impulsivitatea dela Instructor, decât în cazul de flagrant delict și acesta n'are putere de inițiativă decât referitor la persoanele cari privesc faptele de care e investit.

Separatiunea aceasta a acuzării de instrucție nu are numai un interes platonice, ea ține de cea mare preocupare a legiuitorului de a garanta libertatea individuală de excese și abuzuri. A strânge în una și aceeași mână ambele atribuțiuni e a da puteri extraordinare unei singure persoane și a ne întoarce la vremuri turburi și triste, dacă în adevăr fie și lăaturalnic numai s'ar înlătura oficiul procurorului de factor al acuzării.

Din acest factor necesar însă pentru considerațiuni superioare, nu trebuie să scoatem consecințe ce pot întârzia mersul justiției, căci atunci lovim într'un principiu mai mare, acela al unei dreptăți cât mai complete, către care concură și cărea îi sunt subordonați toți factorii: acuzare, instrucție și judecată.

O altă chestiune de principiu e privitoare la caracterizarea juridică ce se poate da actului de investire a procurorului, rechizitorului său.

Este el o investire *in rem* sau *in personam*? D-l Tanoviceanu ne spune că investirea judecătorului de instrucție se face și în fapt și în persoană, că, în orice caz, dacă e a stabili acest caracter, nu se poate face decât deducând din forma lui, și această formă prin redacțiunea ei se cercește la o anumită sau anumite persoane.

Cred că dintr'o formulă de stil nu se pot trage concluziuni așa de importante. Trebuie să mărturisesc totuși, că legătura așa de strânsă dintre fapt și persoană face foarte dificilă această diferențiere, care poate mai mult se simte decât se definește, de aceea eroarea în a prinde nuanța poate fi într'un sistem sau în altul.

Totuși credința noastră este că această investire privește faptele, cărora persoanele le urmează ca consecință. Imi permit a crede că în această

privință avem două sisteme opuse: unul al codului penal și altul al procedurii penale.

Cel dintâi privește investirea autorităților de judecată, care se face «in personam» și cel de al doilea al autorităților de cercetare care se face «in rem». Toate textele din codul penal cari edictează pedepsele în redacțiunea lor nu vorbesc decât de persoane, de inculpați, precum toate textele din procedura penală ne vorbesc de fapte, de crimă, de delict, de infracțiune, etc., iar nu de persoana delicentă a cărei individualitate e determinată când procedura penală și-a făcut cursul și a trecut rândul instanțelor de judecată. Ori cel mai important capitol al procedurii penale, al procedurii faptelor e acel al acuzării și instrucției care o brăzdează de la un capăt la altul. Că vor fi inadvertențe și într'un cod și în altul e posibil, dar rămân inadvertențe cari nu infirmă prin cipiul.

Dar să trecem la alt argument și să luăm partea reală și practică a lucrurilor. Când se adresează o cerere în mod obicinuit, de ce se plânge partea decât de un fapt, și mai ales în acele denunțări în care persoanele rămân să fie determinate de autoritățile de urmărire.

Și Ministerul public primind astfel de plângeri sau denunțări, sau complineste plângerea descoperind și persoanele și atunci el va investi pe judecătorul de instrucție printr'un rechizitor introductiv, conform art. 44 combinat cu 61 din proc. penală, însă îl va investi cu cererea cu care a fost sesizat și al cărei caracter esențial e faptul, sau când persoanele rămân în incertitudine, el va trece judecătorului de instrucție actele pentru cercetări, conform art. 45 din proc. penală, și această investire de cele mai multe ori are toată incertitudinea cu privire la persoane rămânând de o cam dată numai faptul. Nu afirm că aci e vorba de acuzarea propriu zisă. În acest caz judecătorul de instrucție nu adună probe în contra unor anumite persoane, el face oficiu de descoperitor, atribuție de oficer de poliție judiciară și rezultatul cercetărilor lui va trebui să-l comunice Ministerului public care își va face rechizițiunile. Dar e o legătură între una și alta și nuanța unuia din aceste moduri de investire o demonstrează pe cealaltă.

Când instructorul face cercetări, ele nu sunt limitate, de sigur nu poate fi discuție, el poate urmări orice persoane și culege orice probe pe baza cărora procurorul va da rechizitorul introductiv, toate însă împrejurul unui fapt care e pivotul întregii urmăririi. Și spune, Cassassoles, în călăuză sa de instrucție judiciară, magistratul instructor nu poate refuza de a instrui dacă cu cercetările prealabile nu sunt indicații autorii, pentru că el are nu numai însărcinarea de a desco-

peri pe vinovat, dar să stabilească fapte conexe, cari să servească de bază, când urmărirea se va putea exercita într'un mod util pentru descoperirea vinovatului.

De aceea când e investit cu un fapt, el are cu privire la acel fapt un fel de putere discreționară care nu trebuie să fie compromisă prin întârzieri.

Acest caracter de fapt îl păstrează investirea și când s'a transmis prin rechizitorul introductiv judecătorului de instrucție. Dacă însă procurorul pe baza acelor cercetări transmite direct afacerea prin rechizitor instanțelor de judecată atunci acuzarea se precizează și în persoană.

Când o retrimite instructorului prin rechizitor introductiv se poate să fie determinată o persoană, aceasta nu demonstrează nimic, căci rechizitorul poate purta în el insuficiența primelor cercetări, cari nu se închid cu acel rechizitor, căci altfel instrucția ar deveni inutilă. Instructorul e dator să completeze probele faptului și orice înlăturare e o denegare a datoriilor lui.

De aceea el are și dreptul și datoria de a întinde investigațiunile lui inculpaătoare la orice împrejurări conexe și la toate persoanele, autori principali, complici, etc., fără noi rechizițiuni, căci faptul incriminat nu poate avea altă cercuire de cât acea pe care i-o dă acțiunea reală săvârșită. Apoi în inculparea altor persoane instrucția poate găsi proba celorlalți făptași și atunci din declarațiune ar trebui să scoată proba și să înlătore culpabilitatea.

E atât de necesar în practică acest drept al instructorului de a întinde inculparea, că ar trebui să fie înlăturat numai în fața unei rigori absolute a principiilor. Or, această rigurositate nu există, căci am văzut cât de mult se înlădăie principiul separării acuzării de instrucție.

Totuși nu din această puțină fixitate a principiului scoatem soluția noastră. Credem că se păstrează întreg dreptul acuzării și trebuie să se păstreze atât cât legea nu derogă formal, dar dreptul procurorului de a deschide acțiune publică e satisfăcut, căci acțiunea e pusă în mișcare cu privire la un fapt cu toate împrejurările lui.

În acest sens e doctrina franceză, Hélie, Garraud și alți autori citați de d-l Tanoviceanu. Prin acțiunea publică spune F. Hélie «se urmărește reprimarea delictului în persoana autorilor oricari vor fi». Ceeace alarmează societatea e fapta, acțiunea prejudiciabilă, care pune în scenă pe individ în raport cu instanțele de represiune și de urmărire.

Și, ca o consecință a realității rechizitorului, inculparea instructorului nu poate fi întinsă și la alte fapte fără a cere rechizițiunile procurorului. E necontestat, credem noi, că dacă judecătorul de

instrucție în timpul cercetărilor lui, descoperă alte fapte penale ce nu au legatură cu acel pentru care a fost investit, fie în sarcina persoanelor inculpate, fie a altora, el nu le poate înlătura. În calitatea lui de agent de poliție judiciară, trebuie să le consemneze în proces-verbal și să le comunice procurorului. Și chiar în legătură cu același fapt cu care a fost investit, dacă el descoperă tainuitori, nu va putea întinde inculparea asupra lor dacă nu a fost rechiziționat, căci legea face din acest fapt un delict deosebit.

În aceste cazuri, dacă urgența cere, el se va conforma dispozițiunilor excepționale ale art. 58 continuând urmărirea și comunicând procurorului procedura, iar dacă nu e necesitatea urgenței, care credem că condiționează dispozițiunile acestui text, va urma calea normală comunicând procurorului rezultatul descoperirilor.

Și dacă din toate considerațiunile de până aci nu s'ar deduce dreptul întinderii inculparii pentru instructor, dar din autonomia art. 58, cel puțin pentru cazurile urgente, credem că nu s'ar mai putea discuta dreptul îndinderii inculparii cu rezerva comunicării procedurii și nici în prima ipoteză și mai puțin aceasta nu se poate spune că se calcă principiul «ne judex procedat ex officio» căci îndeplinește oficiul legii.

Ajunând la această concluziune, nu o putem îndreptăți pe credința că ar exista temeri că procurorul să nu rechiziționeze și în contra altor persoane despre cari ar fi încunostițat, nici de superioritatea sau inferioritatea unuia din cei doi magistrații de parchet, acestea sunt lucruri relative ce es din sfera principiilor.

Și cu atât mai puțin ne putem opri la considerațiuni de animozități și amor propriu, care ar da naștere la conflicte de ambiție, ele trebuiesc scoase din discuție ca accidente nenorocite ce nu pot demonstra norme generale.

Rămân la această soluție cu convingerea că dreptul acuzării rămâne întreg și principiul ei e satisfăcut din momentul ce ea rechiziționează faptul și astfel satisfacem și o mare cerință practică de instrucție, care în anumite cazuri, cere o urgență neobicinuită și care dacă nu poate avea curs poate pune în pericol succesul instrucției, fie prin dispariția unor persoane, fie prin distrugerea unor probe, sau alterarea lor, așteptând să sosească concluziunile procurorului prin rechizitor. Și aceste concluziuni cu cea mai perfectă bună credință pot fi desavantajoase instrucției, pentrucă acel ce trăește atmosfera unui complex de împrejurări de instrucție, cred că poate avea o vedere mai largă, decât aceea ce o dă convingerile ce pot fi facute grăbit dintr'o expunere de fapte, cărora le lipsește

atmosfera morală a faptului, al cărei contact unul l-a avut și altul nu.

Astfel, cum spuneam mai înainte, capătă o mai reală satisfacție acel mare principiu al dreptății care plutește deasupra chestiunilor de organizare și pentru care d-l Tanoviceanu ne dojenea odată că-l înlăturăm pentru considerațiuni lăaturalnice, cari țin mai mult de forma decât de fundamentul dreptului.

Roman, Iunie 1910

C. ORANESCU
Jude-Instructor la Trib. Roman

Inalta Curte de casație și justiție Secțiuni-Unite

Audiența dela 10 Iunie 1910

Președinția d-lui G. N. B A G D A T, Prim-președinte
Ministerul finanțelor cu Constantin I. Cionea

Legea asupra interzicerii importului zaharinei — Proces-verbal de constatarea contravenției. — Formalitatea publicării procesului verbal în *Monitor* când e încheiat în lipsa contravenientului. — Dacă îndeplinirea acestor formalități mai este cerută prin legea zaharinei din 1906. — Notificarea procesului verbal cerută de art. 17 din lege. — Formalitate esențială, a cărei nedeplinire atrage nulitatea procesului verbal — (Art. 17 din legea interzicerii importului zaharinei dela 1906).

1. *Legea asupra interzicerii importului zaharinei astfel cum a fost modificată în anul 1906, prin aliniatul penultim de sub art. 17 nu mai prevede ca procesul verbal încheiat în lipsa contravenientului să se publice și prin Monitorul Oficial așa cum prevedea legea din 1900, ci numai că acel proces-verbal să se afișeze la intrarea uneia din autoritățile enumerate în acel articol care se va găsi că e mai în apropiere de locul încheierii procesului verbal.*

Prin urmare, posterior legii din 1906 nu se mai poate anula procesul-verbal de constatarea contraveniunii.

2. *Notificarea procesului verbal de constatarea unei contraveniuni la legea asupra interzicerii importului zaharinei prin înmânarea unei copii contravenientului când e prezinte la constatare, iar când este absent prin afișarea acelei copii în modul indicat de art. 17 din lege, are de scop, de a asigura contravenientului dreptul de apărare, dându-i puțința să prezinte administrațiunii centrale apărărilor sale asupra faptului ce i se impută fie pentru a împiedica confirmarea procesului verbal, fie pentru a fi condamnat la o amendă mai mică în raport cu gravitatea contravenției ce i se impută.*

Prin urmare, îndeplinirea formelor de comunicare sau afișare a copieii după procesul-verbal constatat al contravenției face parte din condițiunile esențiale cerute pentru validitatea constatării și, deci, nedeplinirea lor în formele prescrise de lege, atrage nulitatea procesului verbal de constatarea contraveniunii.

Deciziunea 11/910. — Resping recursul făcut de Ministerul finanțelor, contra sentinței tribunalului Botoșani No. 83/909, dată în proces cu Constantin I. Cionea.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat al Statului C. Marinescu, în dezvoltarea motivului de casare

Pe d-l avocat C. Romanescu, în combateri.

Pe d-l Procuror G. Sc. Popescu în concluziunile puse pentru admiterea recursului.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare dedus în judecata Secțiunilor-unite:

«Greșită interpretare a art. 17 al. ultim; violarea art. 20 din legea zaharinei dela 1906 și exces de putere.

«Constantin Cionea domiciliat în Hârlău districtul Botoșani a fost amendat de controlorul fiscal de pe lângă Administrația financiară fiindcă a indulcit cu zaharină braga ce fabrica.

«Tribunalul Botoșani a anulat procesul verbal pe motiv că contravenientul nefiind față la constatarea infracțiunii trebuia ca procesul verbal să fie afișat și publicat în *Monitorul Oficial*; că această formalitate nefiind îndeplinită, procesul verbal este nul. Instanța de fond a făcut eroare, afișarea și publicarea în *Monitorul Oficial* nu sunt formalități cerute pentru constatarea contraveniunii; ele au loc după ce contraveniunea este constatată și pentru neafișare și nepublicare nu se poate anula un proces-verbal care este făcut cu toate formele cerute de lege.

«Tribunalul de Botoșani considerând ca o formă necesară constatării cea ce nu era decât o formalitate posterioră acelei constatări și care se putea îndeplini oricând, a interpretat greșit art. 17 al. ultim, a violat art. 20 din legea zaharinei dela 1906 și numai cu exces de putere a admis apelul lui Cionea.»

Având în vedere sentința tribunalului suspusei recursului, din care rezultă că intimatul Const. I. Cionea a fost condamnat prin procesul verbal încheiat de controlorul fiscal de pe lângă Administrația financiară a județului Botoșani și aprobat de Ministerul de finanțe la una mie lei amendă pentru că ar fi contravenit la legea pentru interzicerea importului zaharinei, întrebându-se zaharina în prepararea brăgei;

Că însă, acest proces-verbal a fost anulat de tribunal prin sentința suspusei recursului pe motiv că procesul-verbal de constatarea contraveniunii, fiind încheiat în lipsa contravenientului nu a fost publicat prin *Monitorul Oficial* și nici afișat, astfel cum prevede art. 17 din legea asupra interzicerii importului zaharinei modificată în anul 1906; formalități cari fiind esențiale, nedeplinirea lor strage nulitatea procesului verbal;

Încât privește faptul nepublicării procesului verbal prin *Monitorul Oficial*:

Considerând că legea asupra interzicerii importului zaharinei astfel cum a fost modificată în anul 1906 prin aliniatul penultim de sub art. 17, nu mai prevede ca procesul-verbal încheiat în lipsa contravenientului, să se publice și prin *Monitorul Oficial*, așa cum prevedea legea din 1900, ci numai cu acel proces-verbal să se afișeze la intrarea uneia din autoritățile enumerate în acel articol, care se va găsi că e mai în apropiere de locul încheierii procesului verbal;

Considerând, prin urmare, că posterior legii din 1906 pentru acest motiv, nu se mai putea anula procesul verbal încheiat;

Încât privește faptul neafișării procesului verbal, așa cum prescrie art. 17 sus arătat:

Considerând că, notificarea procesului verbal prin înmânarea unei copii contravenientului când e prezinte la constatare, iar când este absent, prin afișarea acelei copii la intrarea uneia din autoritățile indicate în art. 17, are de scop de a se asigura contravenientului dreptul de apărare, dându-i puțința să prezinte administrațiunii

centrale apărările sale asupra faptului ce i se impută, fie pentru a împiedica confirmarea procesului verbal, fie pentru a fi condamnat la o amendă mai mică, în raport cu gravitatea contravenției ce i se impută;

Considerând că astfel fiind, deșteptarea contravenientului prin îndeplinirea formelor de comunicare sau afișare a copii după procesul verbal constatator al contravenției face parte din condițiunile esențiale cerute pentru validitatea constatării și deci a procesului verbal, așa că neîndeplinirea lor în formele prescrise și în timpul uiilor pentru a-și produce efectele voite de legiuitor, atrage nulitatea procesului verbal; și prin urmare mijlocul de casare este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Audiența dela 10 Iunie 1910

Președinția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

N. Mușat ș. a. (corecțional)

Fals în acte publice. — Primar în comună rurală. — Liberarea de către primar a unui certificat de întindere de pământ ce o persoană posedă într-o comună. — Știința primarului cum că arată o întindere de pământ neadevărată. — Dacă liberarea certificatului intră în atribuțiunile primarului și prin consecință dacă faptul săvârșit de el, constituie un fals, în sensul art. 124 din codul penal;

Nici legea pentru organizarea comunelor rurale din 1904, nici aceea din 29 Aprilie 1908, nu dă primarului atribuția de a certifica întinderile pământurilor pe cari diferiți proprietari le posedă în raza comunei, de oarece un primar nu are în arhiva primăriei date din cari să poată constata întinderea diferitelor proprietăți din comună afară de pământurile dobândite de săteni prin diferite legi de împroprietărire pentru cari se găsesc documente pe la primărie.

Prin urmare, chiar dacă primarul ar ști câtă întindere de pământ posedă în comună o persoană oarecare, și cu știință ar face declarații inexacte despre întinderea aceluia pământ în certificatul ce liberează în scop de a se stabili acea întindere, acest fapt nu poate constitui delictul de fals, prevăzut de art. 124 din codul penal, de oare certificatul liberat nu intră în atribuțiunile sale de primar.

Deciziunea 10/910. — Admis motivul de casare invocat din oficiu și casată fără trimitere după recursul făcut de N. Mușat ș. a. deciziunea Curții de apel București, s. I No. 111/910.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș pentru N. Mușat în dezvoltarea motivului dedus în judecata secțiunilor-unite, și

Pe d-l procuror St. Stătescu care a conchis la respingerea recursului;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat :

«Că nu intră în atribuțiunile recurentului N. Mușat, ca primar al unei comune rurale, de a elibera certificat constatator de întindere de pământ ce a locuitor ar fi având pe teritoriul comunei și deci liberând certificatul incriminat de fals n'a putut comite fals în acte publice pentru care a fost condamnat, motiv trimis în judecata secțiunilor-unite».

Având în vedere decizia Curții de apel adusă în recurs prin care Niculae Mușat este condamnat la șase luni și una zi închisoare corecțională, iar Dumitru Dobrinescu la trei luni închisoare corecțională, pentru

faptul că cel dântău în calitate de primar al comunei Săpunari-Drăgulești, jud. Argeș, a liberat un certificat care certifica că Dumitra Diaconu posedă în acea comună cinci pogoane pământ, și că recurentul Dobrinescu nu posedă decât șase pogoane, certificat căruia dă un număr fictiv, și în care semnează pe ajutorul de secretar fără știrea acestuia; că pe baza acestui certificat cu afirmări neadevărate, recurentul Dobrinescu, cu bună știință de neadevărurile ce el coprinde, a obținut autentificarea actului de vânzare prin care femeea Dumitra G. Diaconu și vânduse cele cinci pogoane pământ ce stăpânea în sus numita comună, care certifica după aprecierea și calificarea ce i s'a dat de instanța de fond, ar constitui delictul prevăzut și pedepsit de art. 124 și 126 din codul penal;

Considerând că nici legea pentru organizarea comunelor rurale din 1904, nici aceea din 29 Aprilie 1908, nu dă primarului atribuția de a certifica întinderile pământurilor pe cari diferiți proprietari le posedă în raza comunei;

Considerând afară de aceste, că un primar n'are în arhiva primăriei date din cari să poată constata întinderea diferitelor proprietăți din comună, afară de pământurile dobândite de săteni prin diferite legi de împroprietărire pentru cari se găsesc documente pe la primărie;

Considerând că astfel fiind, chiar dacă primarul ar ști câtă întindere de pământ posedă în comună o persoană oarecare, și cu știință ar face declarații inexacte de întinderea aceluia pământ în certificatul ce liberează în scop d'a se stabili acea întindere, primarul nu poate pentru acest fapt să fie incriminat că a săvârșit delictul de fals, de oarece certificatul liberat neintrând în atribuțiunile sale de primar, faptul astfel cum el este constatat de instanța de fond nu întrunește unul din elementele constitutive ale delictului prevăzut de articolul 124 din codul penal, pe acela ca certificatul liberat de primar să intre în competența funcțiunii sale de primar;

Considerând că astfel fiind când Curtea de apel a condamnat pe N. Mușat pentru faptul liberării certificatului sus arătat, iar pe D. Dobrinescu pentru faptul că s'a servit de acel certificat, a făcut o greșită aplicare a dispozițiunilor art. 124 și 126 din codul penal intru cât cel dântău n'a săvârșit un fals făcând afirmări inexacte în certificatul liberat în afară de competența sa, iar cel d'al doilea nu s'a servit de un act fals;

Că astfel fiind, mijlocul de casare este întemeiat; Văzând și dispozițiunile art. 34 și 35 din legea organică a acestei înalte Curți;

Pentru aceste motive, Curtea admite, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 4 Iunie 1910

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

N. Grassanyi cu Oscar Fuchs

Chestiuni de fapt — Stabilirea naturii juridice a actelor. — Dacă aceasta poate fi numai o chestie de fapt. — Denaturarea esenței juridice a actelor dintre părți. — Dreptul Curții de casație de a censura asemenea hotăriri.

Stabilirea naturii juridice a actelor urmate între părți nu este numai o chestiune de fapt sau de interpretare, care să scape censurii Curții de casație.

Astfel, ori de câte ori instanțele de fond, prin interpretarea dată actelor urmate între părți, denaturează însăși esența juridică a actelor și dă o rea calificare legală și convențiunei urmate

înfră dănsule și adevăratei lor voințe, de atâtea ori, curtea supremă este datoare să censureze acele hotărâri.

Deciziunea 233/910.—Casată în urma recursului făcut de N. Grassiany deciziunea No. 1 din 910 a Curței de apel București, secția III-a, dată în procesul cu Oscar Fuchs.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Sipsomo, în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat I. G. Saita, în combateri.

Deliberând,

Asupra ambelor motive de casare :

I. «Denaturare de acte și rea calificare legală a convențiunei intervenită între părți.

«Motivare :

«Curtea, adoptând considerentele Tribunalului, constată că contractele intervenite ar constitui un mandat salariat. Deși argumentarea Curții procede prin excluduinea motivelor mele, totuși documentarea naturii contractului, nu se face nicăieri, mai cu seamă în sentința primei instanțe unde nu are loc nici o motivare.

«De asemenea, dreptul de a revoca mandatul, prin voința unilaterală, acordat de Curte, se sprijină tot pe această calificare eronată a convențiunei.

«Ori, fiind dat că părțile au încheiat o convențiune sinalagmatică, caracterul de mandat, cu dreptul de revocare, dispăre.

«Cu atât mai mult, Curtea, nu putea altera acest caracter legal cu cât pentru a ajunge la soluțiunea sa, altorează însăși natura ideii sale, aceea a mandatului, de oarece salariul ce pretinde Curtea că ar exista pentru mandatar, nu este în realitate decât partea mea din beneficiul asociațiunei, care în eventualitatea unei lipse de câștig exclude ideea salariului, ceace e mandatul.

«Denaturării contractul, se adaugă deci și denaturarea naturii juridice a pretinsului mandat».

II. «Omisione esențială.

«Am arătat Curții, că în orice ipoteză s'ar pune, avem în speță un contract sinalagmatic, deci irrevocabil.

«Dacă Curtea intra în cercetarea întâmpinării mele, în ipoteza favorabilă mie că ar fi constat caracterul bilateral al convențiunei, nu se poate opri la ideea revocării unilaterale a convențiunei, care ar fi astfel îndepărtată de plano.

«Deci Curtea, omițând a se pronunța asupra apărării mele care era de natură să dea altă soluție diferendului, ba încă o soluție opozită celei date, comite o omisiune esențială și dă astfel o soluțiune casabilă».

Având în vedere deciziunea comercială cu No. 1 din 1910 pronunțată de Curtea de apel din București, secțiunea I, supusă recursului, precum și sentința cu No. 1026 din 1909, a Tribunalului Comercial Ilfov, ale cărei fapte și motive au fost adoptate de către Curte¹⁾;

Având în vedere că, din această decizie, reiese că procesul ce s'a desfășurat înaintea ambelor instanțe de fond, are de obiect acțiunea pe care Oscar Fuchs a întentat o contra lui N. Grassiany : pentru a se declara nul contractul de închiriere cu data de 17 Maiu 1908 și «urmarea lui din Iunie 1908» și a se constata că, în realitate, Grassiany nu a fost chiriășul, ci numai prepusul lui Oscar Fuchs în administrația Hotelului Prințiar din București, și că, administrațiunea hotelului fiind făcută în condițiuni rele, Grassiany, pretinsul chiriăș, să fie depărtat și din imobil și din administrațiunea sa, revocându-i-se mandatul dat ; și

Considerând că, ambele instanțe de fond, interpretând atât convențiunile dintre părți cât și faptele urmate între dănsule, au ajuns la concluziunea că : ambele convențiuni urmate și intitulate «Contracte de închiriere»

precum și celelalte acte, procuri și delegațiuni posteroare date lui Grassiany de către Fuchs, nu ar constitui în realitate un contract de închiriere, ci, constituie numai un contract de mandat salariat, prin care recurrentul Grassiany este însărcinat de către Fuchs cu administrația hotelului în schimbul unui salariu determinat de 3% din produsul net al închirierilor, și că, întrucât mandatarul și-a îndeplinit rău mandatul său, revocarea mandatului a fost justificată de ajuns ;

Având în vedere însă că, stabiilei naturii juridice a actelor urmate între părți, nu este numai o chestiune de fapt sau de interpretare, care să scape cenzurii înaltei Curți ;

Că ori de câte ori instanțele de fond, prin interpretarea dată actelor urmate între părți, denaturează însăși esența juridică a actelor și dă o rea calificare legală și convențiunei urmate între dănsule și adevăratei lor voințe, de atâtea ori, Curtea supremă, este datoare să censureze aceste hotărâri ;

Considerând că, în speță, nici decizia Curții, nici sentința primilor judecători, nu motivează explicit pentru care cuvinte juridice niște acte formate sub intitulaturile de «Contract de închiriere», de «urmarea la contract de închiriere» în care se prevăd și se stabilesc : timpul închirierii, prețul convenit dela început de 20000 lei pe an și modificat în urmă la 7% din venitul net, precum și toate celelalte condițiuni de la închiriere, nu ar putea constitui un act de adevărată închiriere, ci un act de mandat salariat unilateral, — nu dă nici o explicațiune faptelor că, Grassiany conformându-se celor stipulate prin actul numit «de închiriere», a numărat peste 15000 lei lui Fuchs pentru terminarea clădirii hotelului și mobilării sale, — pentru ce în procurile posteroare date lui Grassiany de către Fuchs, i se delegă tot felul de drepturi, și nu se vorbește nimic despre închirierea Hotelului Prințiar, adică : despre toate acele fapte, cari ar fi putut convinge pe judecătorii fondului asupra adevăratei naturi a contractului urmat între părți, și dacă, în speță, convențiunea făcută, nu putea să fie un adevărat contract de închiriere, ci numai un mandat salariat și unilateral din partea proprietarului ;

Că, de altfel, este inexact a se susține, precum argumentează instanța de fond, că, prețul închirierii nu ar fi determinat prin contractele de închiriere ; de oare ce și stipulațiunile părților îl determină, și în tot cazul, el este determinabil suficient, când se stabilește 7% din încasări ;

Că, în tot cazul, simpla inspecțiune a contractelor dovedind că, ambele părți și-au luat obligațiuni reciproce între dănsule, lasă a se vedea că, în speță nu poate fi vorba numai de un simplu mandat salariat unilateral, ci cel mult, ori și cel altfel de contract de o altă natură, dar sinalagmatic ;

Considerând că astfel fiind lucrurile și instanța de fond interpretând în modul mai sus arătată convențiunea părților, a săvârșit o denaturare a actului și a dat o rea calificare legală convențiunei dintre dănsule, denumind mandat salariat unilateral un act de închiriere, sau în tot cazul, de o natură sinalagmatică ;

Că, deci, motivele fiind fondate, deciziunea Curții trebuie a se cassa.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI R-SARAT

Audiența dela 15 Iunie 1910

Președenția d-lui D. ANASTASIU, Președinte

Avocatul N. Mihăilescu ca apeland și recurrent în contra procesului-verbal prin care judecătorul ocol. R-Sarat l-a condamnat la 40 lei amendă în baza art. 80 din legea judecătorilor de ocoale.

Sentința penală No. 1333

Ce caracter are procesul-verbal de audiență prin care judecătorul de ocol în baza art. 80 din legea judecăto-

1) A se vedea publicate în Curierul Judiciar No. 3 și 8 din 910.

riilor de ocoale, aplică o amendă unei persoane din sală care comite o necuviință? — Avocat — Dacă avocaților li se pot aplica asemenea pedepse. — Apel. — Recurs. — Inadmisibilitate.

Procesul-verbal încheiat de judecătorul de ocol, prin care pronunță amendă pentru necuviință în audiență, este o măsură definitivă și executorie, neatacabilă pe calea apelului, sau recursului.

Atare măsuri sunt aplicabile ori cărei persoane se va afla în sala de ședință și prin urmare și avocaților.

Tribunalul deliberând,

Asupra apelului și recursului interjectate de d-l avocat Mihăilescu, din R.-Sărat, contra procesului-verbal al judecătoriei rurale ocol. I R.-Sărat, din 9 Iunie acest an, prin care numita a fost amendat cu suma de 40 lei, conform art. 80 din legea judecătorilor de ocoale, pentru necuviință în audiență;

Văzând că în prim rând urmează a se examina dacă vreuna din aceste căi de atac este deschisă în contra menționatului proces-verbal și deci, admisibilă în principiu;

Considerând că judecătorul în momentul când siază este investit cu o dublă putere:

a) Dreptul de a rezolvi conflictele ce sunt deferite instanței sale, *jurisdicție*;

b) Dreptul de a lua toate măsurile convenite pentru menținerea ordinii în sala de audiență, *imperium*;

Considerând că toate dispozițiile ce judecătorul ia în virtutea celui dintâi drept, sunt susceptibile de a fi traduse și înaintea instanței de apel, sau a instanței supreme, prin întrebarea căilor de atac: apelul sau recursul;

Considerând că măsurile ce judecătorul ia în virtutea celui de al doilea drept, sunt imediat executorii și au de la început caracterul definitivității;

Considerând că acest lucru reiese nu numai din principiile generale mai sus enunțate, ci formal din dispozițiile lămurite ale art. 80 legea judecătorilor de ocoale, mai sus amintit, care prevede că «în caz când părțile nu vor vorbi cu cuvință, judecătorul le va da afară sau va pronunța contra lor amenda până la 50 lei», cu alte cuvinte, judecătorul are facultatea sau de a-i da afară din sala de ședință pe cei ce nu păstrează buna cuvință, sau de a-i amenda;

Neapărat că după cum în ceace privește expulzarea din sala de ședință nu s'ar putea susține de nimeni că este o măsură remisibilă, tot astfel urmează a zice și despre cealaltă alternativă — amendarea —, căci legea nu a făcut distincție;

Răjuinea acestei prevederiuni a legii trebuie căutată în principiile expuse mai sus, și anume că aceste dispoziții sunt măsuri de poliție în ședință, definitive și imediat executorii, fiind menite să asigure ordinea și liniștea în sala de ședință pentru ca judecătorul să-și poată îndeplini funcțiunile sale;

Considerând că atât este de adevărat că legiuitorul prin art. 80, amintit, a înțeles să edicteze numai măsurile de poliție înainte să asigure ordinea și liniștea în sala de ședință, în cât în partea finală a acelu text a daogă cuvintele: «afară de pedepsa pentru ultragiu când ar fi cazul», ceace înseamnă că nu a înțeles să califice de infracțiune penală faptul de simplă necuviință;

Considerând că odată vidată chestiunea de principiu, urmează a examina și punctul dacă avocații intră între persoanele cărora li se poate aplica dispozițiunile articolului 80 din legea judecătorilor de ocoale;

Considerând că deși legea prin textul amintit întrebunțează cuvântul «părțile», totuși sub acest termen urmează a înțelege pe orice persoană se va afla în sala de audiență, căci ar fi un non sens de a se reduce a-

plicarea menționatului text numai la părțile litigante propriu zise, cu excluderea oricăror altor persoane, cum ar fi: martorii, experții, avocații, asistenții;

Considerând că nu se poate susține că amendarea pronunțată conform articolului amintit mai sus având un caracter penal, urmează ca interpretarea să fie strictă și deci aplicațiunea lui nu s'ar putea estinde și la avocați, — căci această amendă nu are caracter penal, precum s'a arătat mai sus și nu se poate transforma în închisoare în caz de insolabilitate, — ci este menită să facă a se menține fără întârziere prestigiul autorității judecătorului și în consecință ordinea și liniștea în sala de audiență;

Considerând că dispozițiunile art. 80 din legea judecătorilor de ocoale sunt o reeditare sub altă formă a dispozițiunilor art. 88 și 89 din procedura civilă și art. 515 din procedura criminală, cari prevede dreptul președintelui unui Tribunal sau al unei Curți de a trimite de îndată la casa de popreală pentru 24 ore persoanele cari turbură liniștea, fără să facă vreo deosebire între impriicubiți, martori, avocați și asistenți;

Considerând că răjuinea fiind aceeași atât la Tribunale, Curți, cât și la judecătorii de ocoale, menținerea ordinii și a liniștei în sala de audiență, pentru ca judecătorul să-și poată îndeplini funcțiunile sale, urmează că aceeași interpretare trebuie să se dea și anume că măsurile de poliție în sala de audiență sunt aplicabile oricărei persoane s'ar afla în sală: *ubi eadem ratio, eadem lex*;

Că dar, atât apelul cât și recursul interjectate de d-l avocat N. Mihăilescu în contra procesului-verbal al Judecătoriei rurale ocol. I R.-Sărat, din 9 Iunie acest an, fiind inadmisibile, urmează a fi respinse ca atare;

Pentru aceste considerente redactate de d-l Președinte, în unire cu concluziunile d-lui reprezentant al Ministerului public, Tribunalul respinge ca inadmisibil atât apelul cât și recursul, etc.

(ss) D. Anastasiu; I. Poșoiu.

p. Grefier, (s) I. N. Angheliescu.

RECTIFICARE. — În *Curierul Judiciar* No. 48, pag. 414, coloana a doua, la rândul al șaptelea, *să se citească «treizeci ani»*, în loc de treizeci zile, cum din eroare de tipar a fost publicat.

AVIS. — În cursul vacanței Iulie și August, «*Curierul Judiciar*» va apare conform tradiției sale la câte două săptămâni. Astfel, numărul viitor va apare eu data de Duminică 25 Iulie a. c.

A apărut: *Noua Lege a Curței de casație și justiție*, adnotată cu modificările anterioare, motivele, desbaterele parlamentare, modificările aduse de comitetele delegaților, textele articolelor vechi modificate etc., de d-l C. Țănescu, avocat. Prețul 2 lei.

De vânzare la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept române și streine.

A apărut: *Execuțiunea silită*, vol. I cuprinzând: *Principii generale. — Spiritul legilor de execuțiune silită. — Condițiunile pentru a face o urmărire. — Teoria contestațiunilor*, de d-l Demetru Negulescu, profesor la Facultatea de drept din București. Prețul lei 4.50 broșat.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere eu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal direct la administrația ziarului «*Curierul Judiciar*» București, sau să plătească la prezentare numai în mână încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie; iar pentru Capitală vechiului încasator, sau ajutorului său C. PETCULESCU, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul eu matea, investite eu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.